

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

28

Vragen van het lid **Jan Vos** (PvdA) aan de Ministers van Infrastructuur en Milieu en van Economische Zaken over *de onveilige situatie bij de kernreactor in Petten* (ingezonden 9 september 2016).

Antwoord van Minister **Schultz van Haegen – Maas Geesteranus** (Infrastructuur en Milieu), mede namens de Minister van Economische Zaken (ontvangen 22 september 2016)

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de berichten over de onveilige situatie bij de kernreactor in Petten?

Antwoord 1

Ja. Ik heb uw Kamer op 12 september jl. hierover reeds een brief (Kamerstuk 25 422, nr. 156) gestuurd.

Vraag 2

Klopt het dat de eigenaar van de kernreactor, NRG, onder grote financiële druk staat, onder andere door het aflossen van een lening van 82 miljoen euro bij het Ministerie van Economische Zaken, dalende prijzen voor isotopen en de kosten van het afvoeren van historisch nucleair afval?

Antwoord 2

Het klopt dat er sprake is van een verslechterde financiële situatie bij de stichting Energieonderzoek Centrum Nederland (Stichting ECN) waar de Nuclear Research and Consultancy Group (NRG) onderdeel van is. NRG is vergunninghouder van de Hoge Flux Reactor (HFR) in Petten. De Europese Commissie is eigenaar van de HFR. De Minister van Economische Zaken heeft uw Kamer bij brief van 5 juli 2016 (Kamerstuk 30 196, nr. 465) geïnformeerd over de verslechterde financiële situatie bij de Stichting ECN en over de vermoedelijke oorzaken daarvan.

In die brief is aangegeven dat daar nader onderzoek naar gedaan wordt en dat het kabinet voor 1 oktober 2016 op basis daarvan een integraal besluit neemt over de toekomst van de activiteiten van de Stichting ECN. Uw Kamer zal daarover in het vierde kwartaal van 2016 worden geïnformeerd.

Vraag 3

Klopt het dat de veiligheid niet meer de hoogste prioriteit heeft, maar ondergeschikt is geraakt aan financiële belangen?

Antwoord 3

Nee. De ANVS heeft in het voorjaar 2016 in het kader van het toezicht informatie opgevraagd bij NRG om inzicht te krijgen in de financiële situatie van NRG in relatie tot de nucleaire veiligheid. Tot nu toe heeft de ANVS geconcludeerd dat NRG noodzakelijke investeringen, zowel financieel als personeel, die nodig waren om de nucleaire veiligheid op voldoende hoog niveau te houden, steeds zijn gedaan.

Vraag 4

Klopt het dat er vanuit de directie druk uitgeoefend wordt om de reactor altijd draaiende te houden, ook als deze vanuit het veiligheidsbelang stilgelegd zou moeten worden? Kunt u dit uitsluiten?

Antwoord 4

De ANVS heeft niet vastgesteld dat er druk door de directie van NRG wordt uitgeoefend om de reactor draaiende te houden. Overigens is op 12 september 2016 de reactor stilgelegd omdat operators iets ongewoons waarnamen op een instrument. Dit is een voorbeeld waaruit blijkt dat de operators zelfstandig functioneren en de hoogste prioriteit geven aan de nucleaire veiligheid.

Vraag 5

Klopt het dat er op de werkvloer onenigheid is ontstaan tussen het reactor-team en de directie?

Antwoord 5

De ANVS heeft in de inspecties de afgelopen jaren niet kunnen vaststellen dat er onenigheid is tussen het reactorteam en de directie. Ik verwijs ook naar mijn brief van 12 september jl. (Kamerstuk 25 422, nr. 156) aan Uw Kamer waarin ik ingegaan ben op de situatie in Petten en waarin is aangekondigd dat de ANVS in gesprek gaat met de verschillende lagen binnen de NRG organisatie.

Vraag 6

Klopt het dat hierdoor nucleaire ongelukken kunnen ontstaan en de volksgezondheid hierdoor in gevaar kan komen?

Antwoord 6

De ANVS concludeert op basis van de verzamelde inspectiebevindingen dat er op dit moment geen twijfel bestaat over de nucleaire veiligheid in Petten.

Vraag 7

Deelt u de mening dat als slechts een fractie hiervan waar is, dit een zorgelijke situatie is?

Antwoord 7

Ik heb begrip voor deze zorg die ontstaat na dergelijke berichtgeving. In mijn brief van 12 september jl. heb ik Uw Kamer geïnformeerd over de stand van zaken in Petten en hoe de ANVS gereageerd heeft op de signalen over de nucleaire veiligheid.

Vraag 8 en 9

Kunt u een onafhankelijk onderzoek laten doen naar de veiligheidssituatie van de kernreactor in Petten?

Kunt u behalve de Autoriteit Nucleaire Veiligheid en Stralingsbescherming (ANVS) ook een onafhankelijke instantie hierbij betrekken, bijvoorbeeld de Onderzoeksraad voor Veiligheid?

Antwoord 8 en 9

De ANVS houdt onafhankelijke toezicht op NRG. De afgelopen jaren is sprake geweest van verscherpt toezicht. Van 4 tot 11 oktober 2016 vindt een onafhankelijke International Atomic Energy Agency (IAEA) missie plaats bij de HFR van NRG. Daarbij beoordelen onafhankelijke, internationale experts de veiligheid van de HFR. Begin 2017 volgt op verzoek van ANVS en NRG nog een tweede IAEA missie. Deze missie is gericht op de veiligheidscultuur.

Vraag 10

Kan Nederland niet beter, net als Duitsland, nucleaire installaties uitfaseren omdat er te grote veiligheidsrisico's zijn verbonden aan de productiemethoden en erkennen dat deze niet langer winstgevend zijn, mede in het licht van de situatie rond Borssele waar onder de kostprijs moet worden geproduceerd?

Antwoord 10

Nucleaire veiligheid staat voor het kabinet voorop. De ANVS houdt daar toezicht op. De constatering dat de installaties niet winstgevend zijn, verdient nuancering. Allereerst geldt dat niet voor alle nucleaire installaties. Zo is bijvoorbeeld uraniumverrijkingsbedrijf URENCO momenteel wel winstgevend. Dat er op dit moment sprake is van een verslechterde financiële situatie bij enkele nucleaire installaties klopt. Voor NRG is daarop ingegaan in de genoemde brief van 5 juli 2016 en hiervoor in antwoord op vraag 2. Voor kerncentrale Borssele, die het lid Vos als voorbeeld aanhaalt, is de situatie toegelicht in de brief van 8 juni 2016 van de Minister van Economische Zaken (Kamerstuk 25 422/32 645, nr. 147).

Voor zowel NRG als de kerncentrale Borssele wordt momenteel onderzoek gedaan naar de mogelijkheden voor een bestendige en financieel gezonde oplossing, opdat ook in de toekomst geen risico's voor de nucleaire veiligheid bestaan. Over de uitkomsten van die onderzoeken zal de Tweede Kamer in het vierde kwartaal van 2016 worden geïnformeerd. Daarop wil ik nu nog niet vooruitlopen.